

Univerzita Karlova v Praze
Husitská teologická fakulta

Bakalářská práce

2015 Praha

Hedvika Borešová

Univerzita Karlova v Praze

Husitská teologická fakulta

Studijní program: Specializace v pedagogice

Studijní obor: Sociální pedagogika

Dobrovolnická činnost v Centru následné péče FN Motol

Voluntary activity at the Department of Long
– Teren care and Aftercare in the FN Motol

Vypracovala: Hedvika Borešová

Vedoucí práce: RNDr. Jana Leontovyčová, CSc.

Poděkování

Ráda bych poděkovala RNDr. Janě Leontovyčové, CSc., vedoucí bakalářské práce a zároveň koordinátorce Renatě Vejdělkové ve FN v Motole, za jejich odborné vedení a důležité rady, které mi poskytly. Za ochotu a důvěru děkuji i všem seniorům, s nimiž jsem realizovala rozhovory nezbytné ke zpracování práce.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci s názvem „Dobrovolnická činnost v Centru následné péče FN Motol“ napsala samostatně a výhradně s použitím citovaných pramenů, literatury a dalších odborných zdrojů a moje práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu

V Praze dne .....

Podpis: . . . . .

ANOTACE

Práce se zabývá smyslem dobrovolníků v nemocnicích. Je rozdělena na 2 části. V teoretické části věnuji pozornost vymezení dobrovolnictví, zabývám se historií dobrovolnictví, právům a povinnostem dobrovolníka a v neposlední řadě dobrovolnictví ve fakultní nemocnici Motol.

Praktická část práce využívá především metodu standardizovaných přímých rozhovorů se seniory ve zdravotnickém zařízení a provádí analýzu potřeby dobrovolníků na CNP ve FN Motol.

Práce vychází zejména z mých několikaletých praktických zkušeností z dobrovolnického působení v Centru následné péče Fakultní nemocnice v Motole.

Cílem práce je pochopení, jak důležití jsou dobrovolníci v nemocnicích.

ABSTRACT

The work deals with the purpose of volunteering in hospitals. It is divided into two parts.

The theoretical part describes, in general terms, volunteering, its history and its legal framework. Last but not least, it deals with volunteering in the University Hospital in Motol.

The practical part uses the method of standardized direct dialogues with seniors permanently living and taken care of in the medical institute, and it analyses the need of volunteering at the Aftercare Centre of the University Hospital in Motol.

The work draws upon the experience of my own several-year long volunteering engagement at the Aftercare Centre of the University Hospital in Motol.

The goal of this work is to explain and highlight the importance of volunteering in medical care centers and hospitals.

KLÍČOVÁ SLOVA

Dobrovolnictví, dobrovolník, dobrovolnické centrum, dobrovolnický program, dobrovolnická služba, koordinátor, senior, Léčebna dlouhodobě nemocných

KEY WORDS

Volunteering , volunteer, volunteer center, volunteer program , volunteer service, coordinator, senior , Long – Term care and Aftercare

Obsah

Úvod	9
1. Dobrovolnictví.....	11
1.1 Historie dobrovolnictví u nás	12
1.2 Základní druhy dobrovolnictví	15
2. Dobrovolník.....	17
2.1 Práva dobrovolníka	17
2.2 Proč se stát dobrovolníkem	18
2.3 Jak se stát dobrovolníkem?	18
3. Program Dobrovolníci v nemocnicích	19
4. Centrum následné péče ve FN Motol	19
4.1 Struktura organizace	20
5. Dobrovolnická činnost v CNP FN Motol	23
5.1 Vlastní dobrovolnická činnost v léčebně.....	25
5.2 Pomoc dobrovolníků při aktivitách organizovaných CNP	25
6. Individuální pomoc seniorům	30
7. Praktická část	33
7.1 Hypotézy.....	34
7.2 Otázky.....	35
7.3 Vyhodnocení rozhovorů	36
Závěr	38
Seznam použité literatury	39
Internetové zdroje	40
Seznam příloh	41

SEZNAM ZKRATEK

CNP = Centrum následné péče

LDN = Léčebna dlouhodobě nemocných

DC = Dobrovolnické centrum

FN = Fakultní nemocnice

HESTIA = české občanské sdružení, zabývající se prací s dobrovolníky na
celostátní úrovni

YMCA= Křesťanské sdružení mladých lidí

KID= Klub interaktivního domu

Úvod

Jako téma bakalářské práce jsem si zvolila: „Dobrovolnická činnost v Centru následné péče v FN v Motole.“ Sama jsem dobrovolníkem a mezi dobrovolníky se často pohybuji, proto jsem se rozhodla této problematice věnovat v rámci své bakalářské práce.

Domnívám se, že je důležité, ba nezbytné, se zabývat touto oblastí, jelikož se stáří a stárnutí stává globálním problémem. Střední délka života se zvyšuje a zároveň s ní roste i počet lidí vysokého věku. Vezměme si jako příklad autora Stuarta Hamiltona, který ve své publikaci (*Psychologie stárnutí*) poukazuje na to, že například v 17. století se dožilo delšího věku než 65 let pouze jedno procento populace. Do 19. století se toto číslo zvýšilo na čtyři procenta a dnes senioři tvoří přibližně dvanáct procent západní populace. Zároveň se očekává, že se podíl starších lidí bude stále zvyšovat, a to až na dvacet procent populace v roce 2030. (*Stuart Hamilton, 1999 : 13*) Je proto třeba problematice lidí této věkové skupiny věnovat více pozornosti a především napomáhat k jejich kvalitnímu, společenskému a důstojnému životu. Je nutné si uvědomit, že společnost je povinna zajistit seniorům jejich potřeby, poskytnout jim nezbytnou pomoc. Ale bohužel ne vždy tomu tak je .

Osobně mě problematika stáří, zvláště péče o seniory v nemocnicích, velmi zajímá., a proto bych ji věnovala celou svou práci. Zkušenosti získávám během svého pětiletého působení v Centru následné péče (CNP), dříve Léčebna dlouhodobě nemocných (LDN), jako dobrovolnice pod vedením Dobrovolnického centra FN Motol.

Se stářím jsou spojeny závažné problémy v oblasti fyziologické, psychické, materiální, ale především i v oblasti sociální. Nejedná se tedy „pouze“ o zhoršování smyslových a motorických funkcí a o změnu intelektuálních schopností, ale velmi důležitou roli hrají změny v sociální oblasti jako je ztráta společenského postavení, přetrhání společenských kontaktů, ukončení pracovních činností, ale kolikrát i přetrhání vztahů s rodinou. Není divu, že většina starých lidí se bojí osamělého stáří, života v sociální izolaci a bez rodiny. Žít ve společnosti, která je přijímá, to je jeden z nejzákladnějších předpokladů spokojeného a zdravého stáří. Ne vždy je to možné. Nastanou i takové situace, kdy se rodina o svého dědečka, babičku nemohou, neumí i nechtějí postarat. Tak se senior dostává do různých institucí, jako jsou domovy pro seniory, dům s pečovatelskou službou, či když jsou staří lidé nemocní, dostávají se do nemocnic na CNP (původní LDN) nebo horší varianta do hospicu. Všude v těchto institucích, jsou odkázáni na ošetřující personál. Rodina je navštěvuje málo kdy nebo vůbec. Jsou zde

naprosto sami, nemají si s kým povídat, nemají z ničeho radost. Dalo by se říci, že kolikrát ztratí chuť do života. Ale právě v tuto chvíli, existují tzv. „andělé“, kteří tu jsou jen pro ně. Dobrovolníci. A právě jim bych se chtěla věnovat v celé mé práci.

Práci dobrovolníků se seniory považuji za jedno z vhodných řešení jejich sociální izolace, přičemž tomuto tématu není věnováno příliš mnoho publikací, což pokládám za velký nedostatek v oblasti péče o seniory.

Jedním z cílů mé práce je charakterizovat dobrovolnictví, kdy a kde vzniklo, význam tohoto slova a jaké máme druhy dobrovolnictví. Avšak hlavní část věnuji dobrovolnictví, kterému se sama dlouhodobě věnuji, v Centru následné péče v FN v Motole. Podstatným cílem je upozornit na význam dobrovolnické práce, pomoci seniorům na CNP. Dobrovolnictví v sociálních i zdravotnických zařízeních pro seniory, kde jsou staří lidé izolací zvýšeně ohroženi, se významně podílí na snížení jejich případné sociální izolaci.

V práci bude dále využito zejména kvalitativní metody standardizovaných, přímých rozhovorů se seniory v CNP FN v Motole.

Cíle práce

- seznámení s pojmem dobrovolnictví, dobrovolník
- charakteristika CNP FN v Motole
- vlastní zkušenosti z dobrovolnictví
- ukázky rozhovorů s klienty oddělení CNP ve FN Motol

1. Dobrovolnictví

Dobrovolnictví provází člověka od nepaměti. K základním termínům patří pojem dobročinnost (též někdy nazývaná filantropie, což znamená lidumilnost), která existuje na světě již řadu století, považuje se za jednu z občanských ctností a původně pochází z křesťanství a židovství. Dobročinnost lze rozdělit na dárcovství a dobrovolnictví (dárcovství lze však chápat i jako jeden z druhů dobrovolnictví).

Pojem dobrovolnictví je termínem složitějším a má mnoho významů. Velmi používanou definicí dobrovolnictví na našem území je následující pojetí Tošnera a Sozanské (2002, s. 18) „*Dobrovolnictví není oběť, ale přirozený projev občanské zralosti. Přináší konkrétní pomoc tomu, kdo ji potřebuje, ale zároveň poskytuje dobrovolníkovi pocit smysluplnosti, je zdrojem nových zkušeností a dovedností a obohacením v mezilidských vztazích.*“

Je důležité zmínit, jak dobrovolnictví vymezuje česká legislativa. V §2 zákona o dobrovolnické službě je dobrovolnictví ukotveno následujícím způsobem: „*Dobrovolnickou službou je činnost, při níž dobrovolník poskytuje*

a. pomoc nezaměstnaným, osobám sociálně slabým, zdravotně postiženým, seniorům, příslušníkům národnostních menšin, imigrantům, osobám po výkonu trestu odnětí svobody, osobám drogově závislým, osobám trpícím domácím násilím, jakož i pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase,

b. pomoc, při přírodních, ekologických nebo humanitárních katastrofách, při ochraně a zlepšování životního prostředí, při péči o zachování kulturního dědictví, při pořádání kulturních nebo sbírkových charitativních akcí pro osoby uvedené v písmenu a), nebo

c. pomoc při uskutečňování rozvojových programů a v rámci operací, projektů a programů mezinárodních organizací a institucí, včetně mezinárodních nevládních organizací.

Za dobrovolnickou službu uvedenou v odstavci 1 se nepovažuje činnost týkající se uspokojování osobních zájmů, anebo je-li vykonávána v rámci podnikatelské nebo jiné výdělečné činnosti anebo v pracovněprávním vztahu, služebním poměru nebo členském poměru.“ (Zákon č. 198/2002 Sb.)

Dobrovolnictví vychází ze solidarity a vzájemné pomoci. Již od pradávna každá lidská společnost pomáhala chudým, nemocným, starým lidem a obětem přírodních katastrof. Taková činnost se později rozvíjela nejen na místní a národní úrovni, ale začaly

se vytvářet mezistátní a mezinárodní programy (v dnešní době např. Humanitární programy OSN, zde dobrovolníci hrají velmi významnou roli).

1.1 Historie dobrovolnictví u nás

Historie dobročinnosti sahá do období raného středověku. Její počátky jsou spojovány s církví, institucí, která má starost o blaho jiných zakotvenou ve svém poslání. Byly zakládány církevní řády a náboženská bratrstva, která se vedle duchovní péče věnovaly i charitativní činnosti. Dále tu vznikaly i špitály a útulky.

Období husitské revoluce a husitských válek oslabilo postavení církve a posílilo vliv městského stavu. Tím byl dán podnět k postupnému zesvětštění dobročinných aktivit.

Po roce 1620 bylo dominantní postavení církve obnoveno, ale z oblasti organizované dobročinnosti ji postupně vytlačoval stát.

V období osvětského absolutismu, za vlády Josefa II., bylo mnoho klášterů a mnišských bratrstev zrušeno, jejich majetek byl zkonfiskován a předán do rukou světské charity.

Počátky dobrovolnictví v dnešním pojetí můžeme sledovat s nástupem raného kapitalismu a tím souvisejících společenských změn. Tato fáze vývoje společnosti se v našich zemích časově kryje s obdobím národního obrození. Od 30. let 19. století dochází k výraznému rozvoji organizované vlastenecké aktivity a vzniká velké množství spolků, nadací a občanských asociací. Jednalo se zejména o různé vlastenecké spolky na podporu umění, vědy a vzdělání. Bohatou strukturu tehdejší společnosti doplňovaly tělocvičné a okrašlovací spolky, pěvecké sbory, spolky hasičů aj. Kromě českých organizací vznikaly v té době na našem území i obdobné organizace německé. Národnostní akcent byl v této době velmi silný, řada dobrovolných organizací vznikla za účelem povznesení národního vědomí. Být součástí některé z těchto aktivit, vzdělávacího, muzejního, kulturního či turistického spolku bylo pokládáno za čest i vlasteneckou povinnost.

Jak uvádí P. Frič, v sedmdesátých letech 19. století už existovalo více než 3 000 různých spolků, v devadesátých letech přes 10 000 a jejich počet později ještě rostl. Některé z těchto spolků, jako například Sokol, přetrvaly přes společenské proměny naší země dodnes.¹

---

¹ Frič, P. a kol.: *Dárcovství a dobrovolnictví v České republice*, NROS, AGNES 2001;

V roce 1918 došlo ke vzniku samostatného Československa a v následujících letech začaly vznikat další a další organizace nejrůznějšího druhu - někdy se o tomto období hovoří jako o zlatém věku neziskového sektoru.

Další vývoj těchto organizací ale narušila 2. světová válka. Pro silný národnostní akcent byla řada z nich zrušena, jiné byly přetransformovány do podoby vyhovující protektorátní správě.

Ani po skončení války nedošlo k navázání na předchozí tradici dobrovolných organizací. Československo se stalo socialistickým státem a byl nastolen totalitní režim. Činnost nezávislých organizací byla cílevědomě a systematicky redukována nebo zcela podřízena politickému vedení státu a komunistické strany a podléhala kontrole. Všechny organizace musely být sdruženy v tzv. Národní frontě. Veškerý majetek nadací a spolků byl státem zabaven. Došlo ke zrušení všech církevních charitativních a sociálních organizací.

Emocionálně motivované dobrovolnictví však bylo postupně nahrazeno altruismem z donucení. Kdo chtěl studovat nebo budovat kariéru, musel se „společensky angažovat“. Povinná práce zdarma byla běžná ve všech organizacích, včetně samotné KSČ, a její výčet či potvrzení o ní bylo součástí nejrůznějších posudků a doporučení. To přispělo k znehodnocení spontánní občanské aktivity, včetně lokální svépomoci, jejíž známou náhražkou se stala Akce Z. Ta byla iniciována vládním nařízením z roku 1959, typickou činností byl úklid sídlišť a tzv. jarní úklid („Z“ znamenalo zvelebování). Stále více občanů se jí také zúčastňovalo dobrovolně jen zdánlivě, jejich bezplatná účast byla různými prostředky vynucována. I to přispělo k tomu, že dobrovolnictví získalo punc něčeho neautentického, vnucovaného, čemu je potřeba se pokud možno vyhnout.

Občas se dařilo skutečně dobrovolnou činnost a činorodost skrývat a rozvíjet, nesmělo jít ale o činnost nějakým způsobem konfliktní se zájmy režimu. Pravděpodobně první „novodobou“ dobrovolnou organizací byla ekologická organizace TIS - nejstarší nevládní ekologická organizace v ČR. TIS byl založen v roce 1958 jako Sbor ochrany přírody Společnosti Národního muzea na podnět O. Leiského. Rozvíjel moderní přístup k životu s dobrým a poučeným vztahem k přírodě - biosofii. Jako první varoval veřejnost v rozhlase před nebezpečím pesticidů (*Mlčící jaro 1966*). Organizoval celostátní akce jako 1. duben - Den ptactva, Stromy republiky, Dny ochrany přírody (dnes často uváděné jako Den Země). V letech 1979 - 1989 byl TIS z ideologických důvodů úředně zlikvidován.

Po roce 1989 prošla česká společnost obdobím hledání vlastní identity. A jako jedna ze základních byla znovuobjevena přirozená lidská potřeba pomáhat ostatním a zajímat se o svět okolo. Občané rovněž začali hledat způsoby seberealizace, ve kterých by mohli využít svých

dovedností a znalostí. Došlo k nebývalému rozvoji neziskového sektoru. Byly obnoveny spolky a sdružení zakázané minulým režimem, jako např. YMCA, Sokol a Skaut-Junák. V krátké době se jim podařilo znovu vytvořit celostátní síť organizací, které jsou v podstatné míře založené na dobrovolné činnosti jejich členů. Vznikly tisíce nových neziskových organizací, které stavějí svoji činnost na nadšení pro věc a na pomoci dobrovolníků.

V roce 1990 byl Federálním shromážděním přijat zákon č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů. Později byly přijaty i další potřebné zákony, jako z.č. 308/1991 Sb., o svobodě náboženské víry a postavení církví a náboženských společností, z. č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, z. č. 227/1997 Sb. o nadacích a nadačních fondech a novela občanského zákoníku hovořící o zájmových sdruženích.

Vývoj do roku 1989 odpovídá evropskému - komunitnímu - modelu dobrovolnictví, kde je dobrovolná činnost motivována společnými zájmy.

Dobrovolníci se setkávají v přirozeném společenství, jako jsou církevní, sportovní a jiné dobrovolné organizace. Postupně se mohou stát profesionálními dobrovolnými centry, která si udržují svoje komunitní charakteristiky. Jsou specializovaná na určitou skupinu lidí či druh činnosti, nosné jsou především vzájemné přátelské vztahy.

Významnou podporu dobrovolnictví na mezinárodní úrovni iniciovala Organizace spojených národů (OSN), která rezolucí Valného shromáždění OSN č. 52/17 ze dne 18. ledna 1998, jejímž spoluautorem je i Česká republika, vyhlásila rok 2001 Mezinárodním rokem dobrovolníků.

Zákon o dobrovolnické službě č. 198/2002 Sb. vstoupil v platnost 1. ledna 2003. Tento zákon vymezuje podmínky pro státem podporované dobrovolnictví, nikoliv však podmínky dobrovolné činnosti obecně.

V současnosti jsou dobrovolníci nejvíce zapojeni do ochrany životního prostředí, humanitárních a lidsko-právních aktivit, dále dobrovolnictví zdravotního a sociálního či činností v oblastech kultury, sportu, vzdělávání a práce s dětmi a mládeží. Také vznikaly židovské, německé a jiné organizace obdobného charakteru.

V roce 1998 byl z iniciativy Open Society Institut New York (dále OSI) uskutečněn první samostatný dobrovolnický program pro nemocnice, do něhož se přihlášily Baťova nemocnice ve Zlíně a nemocnice sv. Karla Boromejského v Praze.¹

V roce 1999 vzniklo v ČR první specializované pracoviště pro oblast dobrovolnictví HESTIA - *Národní dobrovolnické centrum (HESTIA – NDC)*, které bylo založeno z iniciativy a za finanční podpory Open Society Institutu v New Yorku jako jedno z národních

dobrovolnických center ve 14 zemích bývalého komunistického bloku v rámci Programu rozvoje dobrovolnictví.

Základním posláním nově vznikajících dobrovolnických center (DC) byla propagace a podpora myšlenky dobrovolnictví ve společnosti.

„Rok 2001 byl vyhlášen Mezinárodním rokem dobrovolníků a stal se významným impulzem pro vznik a rozvoj dobrovolnických center a programů. Kromě toho byla založena Koalice dobrovolnických iniciativ jako volné sdružení organizací za účelem společné reprezentace projektů a programů. Koalice měla koncem roku 2001 celkem 22 členů. V roce 2011 to bylo více než 60 organizací. Aktuální seznam členů Koalice a jejich programů je uveřejněn na webových stránkách Hestie.“ (Matoušek a kol.; Metody a řízení sociální práce str. 64).

V současné době stále přibývá neziskových organizací čerpající pomoc od dobrovolníků a zvyšuje se počet dobrovolnických center, která podporují a propagují dobrovolnictví ve společnosti.

Podrobněji o historii dobrovolnictví u nás i ve světě pojednává *Frič, P. a kol.: Dárcovství a dobrovolnictví v České republice*, NROS, AGNES 2001.

1.2 Základní druhy dobrovolnictví

Dobrovolnictví může mít různé podoby: od spontánní výpomoci v rámci rodiny a sousedství přes zájmovou činnost po časově i obsahově vymezenou aktivitu zastřešenou určitou organizací. V současné době lze vytipovat 5 základních forem: dobrovolnou občanskou výpomoc, vzájemně prospěšné dobrovolnictví, veřejně prospěšné dobrovolnictví, dobrovolnou službu a dárcovství.

1) Dobrovolná občanská výpomoc

Dobrovolná občanská výpomoc je tradiční součástí jakékoli společnosti již od prvopočátku její existence. Mohli bychom tento druh dobrovolnictví pojmut jako tzv. vzájemné protislužby, které se u nás úspěšně rozvíjely díky absenci fungujícího trhu i služeb. Jedná se např. o výpomoc v domácnosti či hospodářství, půjčování náradí, oblečení, vozidel, směnu výpěstků apod. Tyto formy dobrovolnictví jsou doposud běžné v rámci rodiny, širšího příbuzenstva a sousedských vztahů.

2) Dobrovolnictví vzájemně prospěšné

Dobrovolnictví vzájemně prospěšné je činnost, kterou vykonávají členové určitého sdružení či klubu v zájmu realizace svých cílů a poslání. Patří sem např. zájmové spolky v obcích, jako jsou sbory dobrovolných hasičů, místní organizace zahrádkářů, chovatelů, rybářů nebo turistů a mnoho dalších kulturních, sportovních, dětských a mládežnických organizací, které staví svoji činnost na lidském nadšení a dobrovolné práci a kde určité skupiny občanů dobrovolně, sami pro sebe a své přátele realizují řadu aktivit.

Při organizování volnočasových aktivit jsou zde každoročně odpracovány desetitisíce hodin zdarma, které spolu s finančními i věcnými sbírkami, přispívají ke zvýšení kvality života členů těchto organizací.

3) Dobrovolnictví veřejně prospěšné

Dobrovolnictví veřejně prospěšné vychází z ochoty občanů angažovat se svobodně a podle svého přesvědčení v zájmu pomoci jiným občanům nebo v zájmu určitých změn ve společnosti. Oproti vzájemně prospěšnému dobrovolnictví je u tohoto typu dobrovolnictví na prvním místě potřeba být užitečný svému okolí. Tímto motivem jsou vedeni například dobrovolníci Českého červeného kříže či neprofesionální členové horské služby. Pomoc druhým je rovněž součástí idejí skautingu a křesťanských organizací mládeže (YMCA) a motivem činnosti četných ekologických organizací

4) Dobrovolná služba

Dobrovolná služba je obvykle dlouhodobý (až několikaměsíční) závazek věnovat se dobrovolné práci, často mimo svoji zemi. V ČR se tento typ dobrovolnictví objevuje až po roce 1989, kdy k nám přijela řada dobrovolníků především z USA a západoevropských zemí, jejichž činnost byla zaměřena převážně na výuku jazyků.

Různé organizace poskytují různé výhody, pojištění, kapesné, příspěvek na stravu a bydlení apod. Postupem času vznikají i české organizace, které se věnují vysílání dobrovolníků do zahraničí, a již na skupinové workcampy či na samostatné studijní a vzdělávací pobyty v humanitárních či ekologických organizacích.

V současné době se dobrovolné službě věnuje nejvíce občanské sdružení INEX-SDA.

5) Dárcovství

Pro stále více lidí je přirozené přispívat finančně na veřejně prospěšné účely či do sbírek pro obyvatele postižené přírodními katastrofami. Je to jednoduchá pasivní forma pomoci. Aktivnější formou je firemní dobrovolnictví, kdy firma poskytne neziskové

organizaci práci a čas svých zaměstnanců. Tento typ dárcovství je významný proto, že jde o společnou podporu neziskového sektoru zaměstnavatelem a zaměstnancem: zaměstnanci pomáhají svou prací, znalostmi a nasazením, firma uhradí všechny náklady s tím spojené. Díky firemnímu dobrovolnictví je možné přirozeně propojit komerční a neziskový sektor.

2. Dobrovolník

Dobrovolník je člověk, který se ze své dobré vůle, ve svém volném čase a bez nároku na finanční odměnu vykonává činnost ve prospěch druhých lidí. Je to zcela běžný člověk s vyvinutým citem pro potřeby okolí.

Dobrovolníkem se v podstatě můžeme stát my všichni (tedy pouze dospělé osoby), cílem je totiž tomu druhému něco poskytnout a každý z nás zcela jistě něco umí, má určité schopnosti a dovednosti. Musí být spolehlivým pomocníkem, činnost mu zpravidla přináší dobrý pocit z pomoci ostatním, pocit uspokojení a naplnění, navázání nových přátelských vztahů a profesních kontaktů, získání nových zkušeností, zručností a dovedností, ale i změnu životního stylu a posun v životních hodnotách. Většina důvodů dobrovolnictví jsou morálního charakteru.

Z výše uvedeného je tedy patrné, že dobrovolníci mohou přispět ke zvýšení kvality péče, neboť dobrovolník je více svobodnější než rodinný příslušník či stážista. Dobrovolníci nejen doplní tým, ale také propagují organizaci na veřejnosti.

K největšímu zapojení dobrovolníků v současnosti dochází v oblastech ekologie, humanitární pomoci a lidských práv, v sektorech sociální práce a zdravotnictví či oblastech kultury, sportu, vzdělávání a práce s dětmi a mládeží.

Kromě základních dokumentů, jako je smlouva uzavíraná s dobrovolníkem, se často používá kodex vymezující práva i povinnosti dobrovolníka.

2.1 Práva dobrovolníka ²

- kontaktovat dobrovolnické centrum s právem dostat úplné informace o poslání a činnosti organizace, ve které chce dobrovolník pracovat
- právo dostat úplné informace o práci, kterou by měl dobrovolník vykonávat, včetně její obsahové a časové náplně
- právo získat práci, která bude naplňovat očekávání dobrovolníka

---

² TOŠNER, J. ; SOZÁNSKÁ, O. *Dobrovolnicích a metodika práce s nimi v organizacích*. Praha : Portál, 2002

- právo na zaškolení, výcvik a trénink
- Právo na supervizi – setkání, kdy dobrovolník může sdělit své pocity
- Právo odmítnout, pokud činnost nebude vyhovovat zájmům a schopnostem dobrovolníka
- Právo vědět, zda vykonaná činnost byla efektivní – možnost účastnit se hodnotícího procesu
- Právo být za dobře vykonanou činnost morálně ohodnocen
- Právo být pro výkon dobrovolné činnosti pojištěn pro případ odpovědnosti za škody
- V případě neuspokojivé spolupráce právo opětně kontaktovat dobrovolnické centrum se žádostí o nabídku jiných dobrovolných aktivit

Povinnosti dobrovolníka

- Splnit úkoly, k nimž se zavázal.
- Být spolehlivý.
- Nezneužívat projevenou důvěru.
- Požádat o pomoc, kterou při své činnosti potřebuje.
- Znat a brát na vědomí své limity časové, zdravotní apod.
- Být „týmovým hráčem“

2.2 Proč se stát dobrovolníkem

Motivace, proč se stát dobrovolníkem, bývají různé. Jak ukazuje výzkum Národního dobrovolnického centra HESTIA z roku 2010, nejvíce rozšířenou motivací je příjemné vyplnění volného času, seberealizace či možnost uplatnit své schopnosti.

Dobrovolnictví má také významný mezinárodní prvek a pro mnoho lidí může představovat příležitost k hlubšímu poznání hostitelské země, její kultury, zdokonalení se v jazyce dané země a získání cenných zkušeností do budoucího života a profese.

2.3 Jak se stát dobrovolníkem?

Běžnou praxí v ČR je dobrovolnictví v rámci neziskových organizací. Obecně trend dobrovolnictví v ČR vykazuje postupný nárůst počtu aktivně zapojených lidí, stoupá však také počet lidí a oblastí, které tuto pomoc potřebují.

V ČR existují dobrovolnická centra, která se zaměřují na management dobrovolnictví, spolupracují s dalšími neziskovými organizacemi s cílem zapojit co nejvíce obyvatel do řešení problémů společnosti a zároveň poskytují užitečné informace o aktivitách dobrovolnictví ve svém regionu. Více informací o dobrovolnictví – kde a jak je možné se do dobrovolnických aktivit zapojit – je možné najít na www.dobrovolnik.cz.

3. Program Dobrovolníci v nemocnicích

Program je určen pro zlepšení psychosociálních podmínek na lůžkových odděleních nemocnic na několika místech České Republiky. Existuje již několik let. Dobrovolník se snaží vyplnit dlouhý čas pobytu pacientů na lůžku, může je doprovázet i na vyšetření, vymýšlet pro ně celou řadu aktivit pro ulehčení pobytu v nemocnici. Takových činností, které zde může dobrovolník vykonávat je mnoho, především záleží na domluvě se zdravotnickým personálem a dobrovolnickým centrem.

Pracovníci, kteří o ně pečují, jim mnohdy nemohou věnovat tolik času, kolik by si sami přáli. Dobrovolníci se jim mohou více věnovat, vyslechnout je, popovídat si s nimi. Uspokojují tak jejich potřebu informací, aktivní náplně času, sociálních kontaktů i emoční podpory.

Postupně se dobrovolníci stále více uplatňují u činností, jež by se daly nazvat jako nespécifická rehabilitace, např. Hraní společenských her ve dvojici s dobrovolníkem, zpívání, výtvarné dílny a zooterapie (též canisterapie).

V současné době je program realizován v několika nemocnicích a jiných zdravotnických zařízeních jako je např. Fakultní nemocnice v Motole v Praze, Domov sv. Karla Boromejského v Praze, nemocnice v Kroměříži a jinde.

4. Centrum následné péče ve FN Motol

V listopadu roku 1998 byla obecně prospěšná společnost Klub Interaktivního Domu (KID, o.p.s.) zapsána Krajským obchodním soudem v Praze, od roku 1998 působí ve Fakultní nemocnici Motol a věnuje se především dobrovolnickým programům. V roce 2000 obecně prospěšná společnost KID založila koordinační centrum dobrovolnického hnutí pro FN Motol pod metodickým vedením Národního dobrovolnického centra HESTIA.

Od 1. 1. 2004 došlo v organizaci dobrovolnického hnutí ke změnám, nemocnice převzala na sebe všechny organizační záležitosti, zaměstnalo koordinátorku programu a koordinátorku dobrovolníků. Dobrovolnické centrum (DC) KID se stalo Dobrovolnickým centrem FN Motol, KID však nadále pokračuje v přípravě a realizaci některých motivačních

programů pro pacienty, NDC Hestia zůstává externím partnerem. Také se změnilo několik formálních náležitostí.

Cílem dobrovolnického centra je za pomoci dobrovolníků vytvářet psychosociální a motivační programy a projekty, jednorázové i dlouhodobé. Posláním je především přispět k lepšímu průběhu a efektu léčby pacientů, tedy vnášet do nemocnice více lidského kontaktu a zájmu, vyplnit dlouhý čas pacienta na nemocničním lůžku zajímavou činností, posílit duševní pohodu pacienta a jeho spolupráci k uzdravení.

Hlavní zásadou je nenarušovat léčebný režim a provoz v nemocnici a zároveň vhodně doplňovat práci odborného personálu tam, kde je to možné, tedy stát se součástí komplexní léčebné péče.

Dobrovolník je v nemocnici spojením s vnějším zdravým světem, přináší radost člověku v náročné životní situaci.

4.1 Struktura organizace

Název: Centrum následné péče (CNP)

Adresa: Fakultní nemocnice v Motole

V Úvalu 84,

150 06 Praha 5

Telefon: 224 434 400/ 500

Vedoucí pracovník: Ředitel FN Motol - JUDr. Ing. Miloslav Ludvík

Primářka: MUDr. Martina Nováková

Cíle organizace

- zajištění komplexní léčebné péče – lékařské, ošetrovatelské, rehabilitační pro polymorbidní nemocné, špatně léčitelné, vyžadující zvláštní ošetrovatelskou a rehabilitační péči
- zařízení určeno pro gerontologické pacienty a nemocné potřebující dlouhodobou komplexní péči
- dokončení léčebného procesu onemocnění pacientů většinou přeložených z jiných specializovanějších oddělní, u nichž odezněly akutní příznaky nemocí

Zřizovatel organizace

- Ministerstvo zdravotnictví ČR

Zdroje financování

- granty
- Ministerstvo zdravotnictví ČR
- dárci a nadace (v CNP zřízeno konto pro případné sponzorské dary, ze kterých jsou hrazeny různé pomůcky a zdravotnické přípravky pro ošetřování nemocných)

Personální obsazení

- primářka
- zástupkyně primářky
- sekretariát
- na jedné stanici je 1 lékař, 5 zdravotních sester ve směnném provozu
- sanitárky nebo ošetřovatelky a 1 sanitář
- lékaři
- 2 vrchní sestry
- staniční sestry
- zdravotní sestry
- ošetřovatelky, sanitárky, sanitáři
- rehabilitační pracovníci
- 4 sociální pracovníce

Rozsah nabízených služeb

- k dispozici servis všech klinik a oddělení FN v Motole
- lékařská, ošetřovatelská 24hodinová péče
- rehabilitace
- ambulance v přízemí budovy pro příjem nemocných a pro případné kontroly služby sociálních pracovníků (zařizování další péče pro klienty, pobytů v různých zařízeních na dobu přechodnou i trvalou, péče o důchody apod.)
- služby klinického psychologa
- odborná logopedická péče v případě potřeby
- služby kněze
- možnost využití služeb kadeřnice, manikérky a pedikérky docházející k lůžkům

Cílová skupina klientů

- pacienti tvoří většinou starší osoby, lidé vyššího a vysokého věku
- výjimkou však nejsou lidé (chronicky nemocní, po úrazech) kolem čtyřiceti či padesáti let i mladší, kteří jsou dlouhodobě, někdy i celoživotně závislí na nemocniční péči

Způsob navazování kontaktu s klienty

- na základě domluvy, popř. Rozhodnutí lékaře

Dostupnost

- bezbariérové zařízení
- snadno dostupné MHD (autobusem) a osobními vozy

Základní metody a techniky práce s klienty

- vysoká odborná úroveň a kvalita všestranné péče o pacienty
- stále zdokonalování metod a technik práce s klienty účastí personálu na postgraduálním vzdělávání v oboru, členstvím v Gerontologické společnosti a kontakty s pracovišti stejného odborného zaměření spojené s výměnou pracovních zkušeností
- rehabilitace rozšířená o ergoterapii a fyzikální léčbu (magnetoterapie)
- řešení sociálních problémů klientů sociálními pracovníky
- péče nejen o tělo, ale i o duši od místního psychologa
- možnost účasti pacientů na volnočasových aktivitách pořádaných CNP, ale především dobrovolníky (např. Výtvarný či hudební kroužek, koncerty, různé slavnosti apod.)
- uspokojování duchovních potřeb nemocných, každou sobotu se koná v léčebně ekumenická mše

Využívání práce dobrovolníků

- ano, v současné době dochází do léčebny přibližně...dobrovolníků pod vedením Dobrovolnického centra FN Motol

- velmi významné působení dobrovolníků především organizováním a pomocí při rozmanitých aktivitách v léčebně a individuální pomocí klientům, kdy jsou dobrovolníci v roli společníka (viz dále)

Vybavenost zařízení

- centrum následné péče se skládá z 12 stanic v rámci dvou primariátů
- počet lůžek se pohybuje kolem 380
- jídelna, která je zároveň i společenskou místností s televizí
- v prostorách chodeb i před vchodem do LDN možnost posezení
- většina pokojů má samostatnou hygienickou buňku (umyvadlo, sprcha, WC)
- v přízemí budovy jsou k dispozici dva nápojové automaty na teplé a studené nápoje
- tělocvična a místnost pro fyzikální léčbu a ergoterapii, na úseku rehabilitace je k dispozici kromě běžného vybavení pojízdná vířivka pro léčbu onemocnění horních a dolních končetin, rehabilitační sklápěcí elektrický stůl aj.

Zjišťování potřeb klientů

- přímý kontakt, rozhovor s pacientem – klientem
- spolupráce s rodinnými příslušníky
- na základě zkušenosti odborných pracovníků LDN

5. Dobrovolnická činnost v CNP FN Motol

V současné době působí na centru následné péče přibližně 16 dobrovolníků, při čemž jejich počet neustále roste. Dobrovolník si může vybrat, zdali chce pracovat s dětmi či s dospělými a na kterém oddělení chce působit. Když si není zcela jistý, jaká cílová skupina je pro něj nejlepší, pomáhá mu v tom právě Dobrovolnické centrum FN Motol prostřednictvím svých koordinátorů.

Po tom, co si dobrovolník vybere kliniku, kde by chtěl působit, podstoupí individuální rozhovor s koordinátory centra a je nezbytné, aby se zúčastnil jednodenního výcviku připravující dobrovolníky na různé situace, které mohou nastat při dobrovolnické činnosti. Zájemce je zde více informován o právech a povinnostech dobrovolníka, chodu nemocnice a roli dobrovolníka v ní. Podepíše se zde smlouva mezi dobrovolníkem a centrem na určitou

dobu (zpravidla na rok), ta se pak prodlužuje, jestliže chce pokračovat dále ve svém konání. Kromě toho smlouva obsahuje činnosti a místa, kde ji bude dobrovolník vykonávat.

Dále je zde řečeno, že nemá nárok na odměnu s výjimkou úhrady vynaložených výdajů spojených s činností. Dohoda zahrnuje i ustanovení o mlčenlivosti o údajích o klientech a organizaci a soupis práv a povinností dobrovolníka nazývaný Kodex dobrovolníka.

Dobrovolník se také rozhodne, zdali chce docházet za jedním klientem a dělat mu společníka, strávit s ním určitý čas, či zdali chce spíše pomáhat více klientům při skupinových aktivitách. Má samozřejmě i možnost založit svůj vlastní kroužek, aktivitu v léčebně.

Místo svého působení si jde nejprve prohlédnout v doprovodu koordinátorů a měl by se seznámit i s kontaktní osobou přímo v nemocnici (většinou jde o staniční sestru na oddělení).

Dobrovolníci se pak společně s koordinátory setkávají pravidelně jednou za šest týdnů na supervizích, kde si navzájem předávají informace, zkušenosti a hledají vhodná řešení v případech vzniklých problémů v rámci vykonávání dobrovolnické činnosti.

Dobrovolníky v Centru následné péče vnímám jako nezbytnou součást zařízení, neboť přinášejí mnohým pacientům (klientům) světlo do života, přispívají ke zlepšení kvality jejich života různými aktivitami i osobním doprovázením a zároveň příznivě působí na léčebný proces i rehabilitaci klientů, přičemž nepatří mezi zdravotnický personál a ani mezi příbuzné, rodinu klientů.

Kromě toho je CNP zařízením, kde lidé pobývají poměrně dlouhou dobu ve srovnání s ostatními odděleními nemocnice, většina pacientů se zde musí potýkat s přebytkem volného času, což se týká samozřejmě všech oddělení nemocnic. V léčebně je otázka, jak smysluplně využít volný čas vzhledem k dlouhodobému pobytu pacientů. Velkým problémem Centra následné péče je stále se zvětšující sociální izolace. Pacienti (většinou senioři) ztrácejí z různých důvodů kontakt se světem, se společností, což má za následek nepříznivé ovlivnění léčby, uzdravování, protože psychická i tzv. sociální pohoda každého z nás je nesmírně důležitou a působí mimo jiné i na náš fyzický stav (častá onemocnění jsou zde i psychosomatického rázu).

Přínos dobrovolníků pro seniory

- zmírnění či úplné odstranění sociální izolace seniorů (i mladších pacientů)
- kontakt s okolním světem
- přínos nasloucháním klientovi, ale i pouhou svou přítomností
- tvorba či účast na volnočasových aktivitách

- doprovod klientů na různé akce, bohoslužby, cvičení
- doprovod klientů na procházku, ke kadeřníkovi
- předčítání z knih, časopisů, novin

5.1 Vlastní dobrovolnická činnost v léčebně

Jako dobrovolník působím v Centru následné péče pátým rokem. S touto rolí jsem velice spokojená, ráda věnuji část svého času a energie druhým lidem. Se staršími lidmi jsem si zvolila práci záměrně, jelikož jsem žila čtyři roky u babičky s dědou, kteří mě vychovávali. Cítím k nim větší respekt a větší potřebu pomáhat jim.

Dobrovolnictví mi přináší pocit uspokojení, užitečnosti, radosti, nové zkušenosti a změnu životních hodnot. Samozřejmě kontakty s nemocnými, někdy nesoběstačnými seniory, pro mě znamenaly i starosti a občas jsem se ocitla v náročných situacích. V CNP jsem začínala při Výtvarné dílně, kvůli školnímu rozvrhu jsem přestoupila na Tance vsedě a nyní jsem opět na Výtvarné dílně.

V dalších kapitolách se tedy podrobně zmíním o typech dobrovolnické činnosti realizované v léčebně a ráda bych především využila svých vlastních zkušeností zde získaných.

5.2 Pomoc dobrovolníků při aktivitách organizovaných CNP

Aktivity pořádané léčebnou za podpory dobrovolníků

- program cvičení v sedě (tance v sedě)
- výtvarná dílna
- trénování paměti
- zpívání
- bohoslužby
- canisterapie

1) Program cvičení v sedě

Cvičení vsedě je pravidelné týdenní cvičení při hudbě na židlích rozestavených v kruhu tzv. tance v sedě, které vede místní klinický psycholog. Cvičení je v podstatě pohybovou či taneční terapií velmi významně působící na psychiku dlouhodobě nemocných pacientů. Tance vsedě se skládají přibližně z osmi různorodých hudebních

skladeb, přičemž ke každé skladbě je určen jiný typ cvičení (tančení). Psycholog před každou skladbou předvede a vysvětlí, jak se na ni cvičí, a řekne o každé písni, co vyjadřuje, o čem skladba pojednává.

Zároveň si s pacienty o něčem krátce povídá, především na téma, co se děje nového, jaké akce se budou v léčebně v nejbližší době konat či jaké se konaly, jaké kroužky budou, jaké je počasí, někdy se zmíní o tom, kde byl a co viděl apod. Důležité však je to, že vede s klienty rozhovor, umí starým lidem naslouchat.

Dobrovolníci zde mohou pomoci především doprovázením klientů (pacientů) na cvičení ze stanic, ať už se svážením lidí na invalidních vozících, či s doprovodem lidí s chodítky se sníženou mobilitou a lidí se zhoršenou orientací (většinou postižených demencí). Kromě doprovázení mohou dobrovolníci napomáhat klientů, při cvičení předváděním jednotlivých cviků, které jsou zejména pro některé začátečníky dost složité.

Průběh

Jak už jsem se zmínila, téměř před každou hudební skladbou si psycholog se seniory o něčem povídá. Nyní se pokusím na základě svého pozorování napsat úryvky z jednoho takového cvičení.

P = psycholog, S senior, S' = jiný, druhý senior

Na začátku:

P: Psycholog všechny s úsměvem na tváři vítá: „Dobrý den, tak jsme se tady zase po týdně sešli, je tady někdo nový? Tady paní ještě neznám, vy jste tady poprvé vidíte, jakpak se jmenujete?“

S: „No ano, jsem tu poprvé, jmenuji se a nevím, jestli to budu zvládat, takové cvičení „pravila paní s mírně se třesoucím hlasem.“

P: „To určitě zvládnete, to chce cvik, kdyžtak se dívejte na mě nebo tady na lidi kolem, ty už sem chodí dlouho a zvládají to levou zadní, to Vám pomůže, ničeho se nemusíte bát. “

Po druhé skladbě:

P: „Už přichází jaro, všechno kvete....“

S: „No jo, kvete toho dost, zvlášť ten krásný strom tam za naší léčebnou, takový jinde takhle nekvete. Já tam před ním vždycky stojím a nemůžu se ho nabažit, pořád na něj musím koukat," rozzářila se jedna paní.

P: „A jaký je to strom, kde že roste?“

S: „Přece za hlavním vchodem, takovej žlutej, krásnej.“

Hodnocení

Taková skupinová, pohybově zaměřená aktivita jako je Cvičení v sedě, působí na lidi léčící se v léčebně velmi pozitivně. Dobrovolníci pomáhající při tomto programu působí na seniory též velmi kladně, neboť klienti díky nim přijdou v nemocničním prostředí do kontaktu s jinými lidmi než se zdravotnickým personálem. A když všichni společně cvičí v kruhu, při některých písničkách se chytají za ruce a poklepávají si po ramenech, dochází ke vzájemné integraci, k pocitu, že všichni k sobě patří a že jsou si rovni. Pro mnoho seniorů je cvičení velkým společenským zážitkem, dokonce se někteří i převlékají z nemocničních košil do vlastního oblečení. Kontakty s druhými lidmi, vědomí, že jsou mezi nimi, pomáhá zmírňovat jejich samotu, a proto i zde dobrovolníci napomáhají kromě již zmíněného doprovázení klientů a předcvičování jejich sociální izolace, která tak snadno při dlouhodobém pobytu v nemocničním pokoji vznikne.

2) Bohoslužby

Především staří a nemocní lidé potřebují duchovní oporu, a proto v Centru následné péče, kde jsou hlavně nemocní senioři, je duchovní působení nutné a žádoucí. Bohoslužba se koná pravidelně jednou týdně každou sobotu. Všichni klienti, kteří mají zájem, dojdou na domluvené místo, těm, kteří potřebují doprovodit či dovézt invalidním vozíkem, pomůže zdravotnický personál nebo dobrovolníci, kteří jsou domluveni s koordinátorem dobrovolníků, že budou na bohoslužbu pravidelně docházet a seniory doprovázet. Dobrovolníci se také uplatní asistencí klientům při přípravě na bohoslužbu, která je velkou událostí. Kněz dodává nemocným sílu v boji proti chorobám a hlavně naději, že po bolestech a utrpení na konci života přijde nový život, krásný a milosrdný, kde už nikdo nebude trpět.

Hodnocení

Myslím si, že také při pravidelných bohoslužbách jsou dobrovolníci pro seniory v léčebně velkým přínosem. Stejně tak jako při pohybové aktivitě Cvičení v sedě

doprovázejí seniory na bohoslužbu, zároveň jim mohou asistovat při převlékání se do lepších šatů a při dalším upravování. Především babičky dbají při této příležitosti na

svůj zevnějšek a nechávají se od dobrovolníků pěkně načesat. Případně uvítají jejich pomoc při oblékání do svátečních šatů. Většinou to však nejsou vůbec žádné slavnostní šaty, ale jedná se „pouze“ o převlečení se z nemocničních košil do běžného oblečení.

3) Kulturní akce

V léčebně se poměrně často pořádají rozmanité kulturní akce. Konají se hlavně koncerty od známých i méně známých hudebních sborů, skupin, jednotlivých zpěváků a zpěvaček. Sama jsem zažila několik takových akcí, například do LDN přišel zpěvák Waldemar Matuška se svou ženou a synem, sice nezpíval, ale povídal o životě, vtipkoval se seniory, kteří byli jeho návštěvou doslova nadšeni. Byla to veliká událost, lidé si o ní povídali ještě hodně dlouho. Pak také přišel zazpívat a zahrát na klavír pan Uhlíř, to bylo opravdu moc pěkné, senioři se smáli, zpívali pěkné české písně a velmi jsem ocenila nápad, že na toto vystoupení mohly zároveň přijít i děti z dětských klinik, tak došlo k integraci malých dětí a starých lidí. Také se zde odehrávají koncerty různých sborů, vystupoval tu např. Sbor Labyrint, Gabriel, Život 90 aj. Prostor určený k takovým kulturním akcím byl vždy pro velký zájem seniorů plně obsazen. Hlavní období koncertů je především kolem Vánoc, kdy se zpívají koledy, většinou se obchází pokoje ve všech stanicích léčebny, a tak si koledy mohou vychutnat i lidé upoutáni na lůžko.

Hodnocení

Podle mého názoru jsou při kulturních akcích dobrovolníci velmi užiteční a potřební, a to především doprovodem klientů na akci či pomocí při organizaci, vhodném uspořádání prostoru. Dobrovolníci tak pomůžou nejen seniorům ale i zdravotnickému personálu, který by bez nich pravděpodobně nemohl vyhovět všem seniorům – zájemcům a všechny by je na akci nemohli připravit a doprovodit. Tak se dobrovolníci zaslouhují o to, že senioři přijdou do společnosti a nejsou sami.

Za velmi dobré považuji také to, že jsou zde pořádány koncerty sborů nejen s dospělými členy, ale i s dětmi, někdo by možná ani nevěřil, jak pozitivně působí na seniory malé děti, které zpívají nebo vesele tancují. Senioři se pobaví, zapomenou na své nemoci a trápení, velmi rádi si zavzpomínají na staré časy, kdy byli oni sami ještě dětmi. Ve stáří jsou totiž velmi důležité vzpomínky na uplynulý život, dokonce bych řekla, že velká část starších lidí žije ze svých vzpomínek.

4) Výtvarná dílna

Výtvarná dílna je volnočasová aktivita probíhající pravidelně jednou za čtrnáct dní. Kroužek byl založen jednou velmi iniciativní a tvořivou dobrovolnicí, která se poté, co odešla do starobního důchodu, začala dobrovolnické práci plně věnovat. Aktivitu vede ve spolupráci ještě s dalšími dobrovolníky, kteří přijdou a mají zájem klientům asistovat. Senioři během výtvarné aktivity používají různé techniky arteterapie.

Používané techniky arteterapie

- kresba, malba
- koláž
- vystřihování

Ve výtvarné dílně jsem začala svoji dobrovolnickou činnost. Vyrábí se zde plno zajímavých věcí jako např. Ozdoby na vánoční stromeček, sněhové vločky, sněhulák na okna před Vánocemi, Ptáčci z kolíčků, papírové květiny na výzdobu pokojů a oddělení aj.

Senioři za pomoci dobrovolníků mimo jiné kreslí, malují, stříhají, lepí, tvoří výrobky z keramické hlíny. Vždy jsou k činnosti dobře motivováni a mají radost z výsledků své práce. Což mi připomíná zážitek jedné pacientky, která prodělala mrtvici. Ve výtvarné dílně jsme vystřihávali andělíčky, kdy právě dotyčná seniorka po prvé vystřihla sama, bez pomoci, anděla. Rozplakala se dojetím. To jsou chvíle, které mě utvrzují, že dobrovolníci nejsou zbyteční. Ba naopak.

Průběh

Pro lepší představu, zde popíši průběh jednoho odpoledne na výtvarné dílně.

Před každým programem se začalo zvaním a doprovázením klientů na kroužek. Jelikož se následující den konala velká slavnost, tzv. Tulipánový den, vytvářely se tulipánky pro výzdobu interiéru léčebny. Vedoucí kroužku seniory uvítala každého zvlášť, např. „Dobrý den, paní Zdeničko, jsem tak ráda, že jste přišla, „a objala ji, což mi přijde moc hezké. Každého klienta přivítáme objetím či pohlazením. Když jsme všechny seniory, kteří měli o tuto činnost zájem, doprovodili na místo, kde se aktivita pokaždé koná (na patře v prostoru mezi dvěma stanicemi), vedoucí (dobrovolnice) pravila: „Jsem moc ráda, že jste tady. Zítra se koná velká sláva, Tulipánový den, na který mimochodem všichni můžeme jít. Proto si dnes celou léčebnu ozdobíme svými výrobky, budeme dělat krásné tulipány a pak jimi polepíme okna. "

Pak dobrovolníci včetně mě rozdali klientům předem připravené čtvrtky s obrysy tulipánů. Poté už senioři za asistence dobrovolníků tulipány malovali vodovými barvami. Během činnosti se každý dobrovolník věnoval klientovi, který potřeboval pomoc. Nepostradatelné jsou vždy pochvaly, podpoření klientů jako např. : „Paní . . . , ten Váš tulipán má pořádný šmrnc, bude pěkně vidět, i kdybychom ho pověsili na okno do nejvyššího patra naší léčebny . " Chválit je nezbytné samozřejmě všechny klienty , a to i kdyby se jim výrobek nepovedl, mnoho z nich má přece jen omezené možnosti (snížená pohyblivost, oční vady, demence aj.)

V závěru se obrázky vystříhávaly (ten, kdo mohl) a pak se vyvěsily na okna po celé CNP. Vzájemnou spoluprací a díky asistenci některým klientů při malování a zejména při vystřihování se dosáhlo báječného vyzdobení zařízení, všichni měli radost z provedené práce. Na závěr vedoucí kroužku řekla: „Vytvořili velice krásné tulipány, ty zde budou dlouho zdobit léčebnu. Budu se na Vás těšit a za čtrnáct dní nashledanou.“

6. Individuální pomoc seniorům

Dobrovolník jako společník

Jeden z nejúčinnějších a vhodných typů dobrovolnické činnosti je individuální pomoc seniorům léčících se v Centru následné Péče. Dobrovolník je zde v roli společníka a věnuje se pouze jednomu seniorovi. Jestliže se dobrovolník rozhodne pro tuto formu dobrovolnické činnosti, koordinátorka dobrovolníků Dobrovolnického centra FN Motol, která spolupracuje i se zdravotními sestrami i místním psychologem, mu doporučí vhodného klienta, tedy seniora, který by takového společníka potřeboval a zároveň i uvítal. Poté koordinátorka dobrovolníka do léčebny doprovodí, seznámí ho se stanicí, kde se budoucí klient nachází, představí ho staniční sestře i seniorovi. Pak už záleží jen na tom, zdali se dobrovolník a senior navzájem vyhovují. Dobrovolník má právo vždy požádat koordinátora dobrovolníků o přidělení jiného klienta.

Když začne dobrovolník za jedním klientem pravidelně docházet (většinou jednou nebo dvakrát týdně), záleží na domluvě mezi nimi, co spolu budou dělat. Většinou si spolu povídají, pro mnohého seniora je důležité, aby mu dobrovolník uměl naslouchat. Dobrovolník musí se starými lidmi umět správně komunikovat, je nutné si uvědomit, že hodně seniorů špatně vidí, slyší, hůře se orientují či trpí demencí, a proto je nezbytné jim dle jejich možností svou řeč přizpůsobit. Kromě povídání může dobrovolník klientovi předčítat z knih, novin či časopisů, mohou společně luštit křížovky, jít na procházku, na

drobné nákupy v areálu nemocnice nebo mohou třeba i zajít na kávu. Činností, které může dobrovolník v rámci individuální pomoci seniorovi vykonávat, je řada. Mezi dobrovolníkem a seniorem – klientem se vytvoří určitý vztah, zpravidla jde o přátelství.

Jako dobrovolník jsem docházela celkem za třemi klientkami, které se léčily v CNP. První klientka, kterou jsem navštěvovala, odešla po půl roce do domova pro seniory, její zdravotní stav se zlepšil. S touto klientkou jsem si převážně povídala. Klientka byla ráda, že za ní chodím a pomáhám jí tak během dlouhodobé hospitalizaci v nemocnici smysluplně trávit čas. Po nějaké době, co odešla do jiného zařízení, jsem začala docházet za mým druhým klientem, který trpěl roztroušenou sklerózou a mnoho let byl následkem nemoci ochrnutý, upoutaný na lůžku. Tento klient měl spoustu příbuzných, a přesto ho nikdo nenavštěvoval. Necelé dva měsíce jsem mu dělala společnost, povídali jsme si a často jsem mu předčítala knihy. Byl to však tip klienta, se kterým to nebylo jednoduché. Kolikrát mi to naopak vyčerpávalo. Neměl chuť žít, natož se mnou komunikovat. Bylo mi ho velmi líto. Stále jsem přemýšlela jak ho namotivovat, ale co si budeme nalhávat, u starého člověka je to těžké. Nakonec podlehl své nemoci, které pomohl především svým myšlením a svoji nechutí žít.

Průběh:

Za klienty jsem docházela jednou týdně po dobu dvou hodin. Při návštěvě jsem vždy sestře oznámila příchod a za kým jdu, zapsala se na arch papíru od Dobrovolnického centra FN Motol. Poté jsem zaklepala na pokoj, vešla do dveří a hlasitě pozdravila všechny pacienty v něm a přišla ke své klientce. Sedla jsem si na židli vedle lůžka klienty tak, abychom na sebe dobře viděly a mohly bez obtíží komunikovat. Povídaly jsme si o tom, co je nového, o svých zážitcích apod. Pak jsme spolu obvykle vyluštily křížovku, já jsem předčítala a zapisovala do křížovky vhodná slova, která klientka vymýšlela.

Také jsem dle potřeby dávala klientům najíst, napít či nějak jinak pomáhala svou asistencí v různých běžných úkonech každodenního života. Snažila jsem se do rozhovorů zapojit i jejich spolu pacienty, když to bylo možné. Na konci návštěv jsem se rozloučila, jak s klientem, tak i se zdravotní sestrou.

Během rozhovorů s klienty, jsem se snažila pozorovat jejich gesta a vůbec celkový vzhled těla. Ráda bych uvedla příklad takového pozorování, na co se zaměřit apod.

Osnova k pozorování:

1. Celkové pozorování: Anti/sympatický, kultivovaný, solidní, upřímný,
2. Zjev: Postava (štíhlá, obézní, vzrůst, vady), hlava (estetičnost, výraznost,

- zdraví, mládí), upravenost (čistota, účes, kosmetika, oděv, ozdoby)
3. Motorika: mimika, neklid, tiky,
  4. Řeč: Tempo, kvantum, výslovnost, hlas, vady
  5. Emotivita: euforie, smutek, deprese, úzkost, vzrušení, klid, apatie, starost, zoufalství, rezignace
  6. Chování k examinátorovi: kontakt, sdílnost, lhostejnost, tréma, svěřování, společenská forma

Hodnocení

V roli společníka jsem se u dvou klientů cítila dobře, samotní klienti vypadali rovněž spokojeně, měli radost z mých návštěv, což mi dávali najevo svým úsměvem, ale i slovně. Byla jsem ráda, že klientům zmírňuji alespoň o něco jejich samotu a pomáhám jim vyplnit jejich volný čas. Ne však vždy dostane dobrovolník milého klienta, čehož jsem byla příkladem i já u jednoho klienta.

Role společníka působí léčivě, klienti vědí, že někdo tam „zvenku“ je má rád, že pro někoho mají význam, i když jsou staří, nemocní, nesoběstační.

7. Praktická část

V praktické části mé bakalářské práce popisuji výzkum, týkající se dobrovolnictví a vnímání dobrovolné činnosti u náhodně vybraných klientů.

Ve výzkumu jsem použila kvalitativní způsob, který nás sblíží se zkoumanými osobami a tím zároveň k lepšímu pochopení konkrétní situace a rozpoložení, ve kterém se respondent v dané chvíli nachází. Můžeme lépe zmapovat a pochopit jeho názory, případné postoje či zkušenosti týkající se daného tématu.

Sběr dat probíhal prostřednictvím rozhovoru, kdy cíl a záměr rozhovoru je pevně stanoven. V rozhovoru byly využity předem připravené okruhy otázek od obecnějších až po otázky specifické pro dané téma. Rozhovor s geronty je obtížnější, kvůli jejich potřebě komunikace a kontaktu s lidmi. Často odbíhají od tématu, protože by Vám chtěli sdělit nejlépe celý svůj život. Jsou vděční za každý rozhovor.

Respondenti

Respondenti, se kterými jsem realizovala rozhovor, byli klienti výše uvedeného zařízení. Jednalo se celkem o 30 osob, 9 mužů a 21 žen ve věku od 60 do 94 let. Většina z nich již neměla partnera, 25 z dotázaných měli potomky, se kterými se více či méně stýkali. Se všemi respondenty jsem se osobně poznala během svého působení v těchto zařízeních.

Rozhovor

Na úvod každého rozhovoru jsem se klientovi představila a sdělila jsem mu, že jsem studentka a že rozhovor s ním s jeho souhlasem poslouží jako podklad mé školní práce. Každého klienta jsem samozřejmě ujistila, že veškeré informace, které mi sdělí, budou použity výhradně k mé práci a že zachovám jeho anonymitu.

Rozhovor je časově i finančně náročnější technika výzkumu než je např. Dotazníková metoda, zvláště pak v případě respondentů – seniorů byly rozhovory pro mne jako tazatele časově náročné, protože mnozí staří lidé „odbočovali“ od mnou kladených otázek k jiným tématům. V tomto případě jsem jim naslouchala a popovídala si s nimi i na jiná téma, ale v písemném záznamu rozhovorů toto z důvodu rozsáhlosti neuvádím. K záznamu sdělených informací jsem při rozhovoru používala diktafon, pomocí nějž jsem docílila přesného, autentického zápisu rozhovorů. V rozhovorech jsou proto i nespisovné, hovorové výrazy. Úmyslně jsem nic neopravovala a neměnila, abych zachovala originalitu.

Otázky jsem se snažila pokládat tak , abych zmapovala oblasti jako jsou : přítomný stav klienta, náplň dne klienta, zda ví z jakého důvodu v zařízení je, spokojenost klienta, jak klient vnímá své okolí, četnost a druh návštěv klienta apod. jelikož i tyto otázky souvisejí s jejich potřebou dobrovolnické pomoci.

7.1 Hypotézy

Použití hypotéz v otázce smyslu dobrovolníků na oddělení centra následné péče ve fakultní nemocnici Motol, je myslím nepotřebná, jelikož je jisté, že dobrovolníci právě na tomto oddělení mají důležitý význam, ale pokusila jsem se o dvě hypotézy.

1) I dobrovolnická činnost vychází z principu individuálního přístupu dobrovolníka ke klientovi. Záleží na výši empatie, dobrosrdečnosti, ochoty pomoci druhému v každém z nás. Každý dobrovolník tyto vlastnosti má. Bez nich by nemohl nezištně vykonávat tuto práci.

2) Díky širokému věkovému rozpětí mezi klienty (od 60ti – 94 let) lze očekávat, že potřeby a vnímání klientů, budou odlišně vnímány dle různorodosti věku pacientů. S klientem, který byl dříve vědec, profesor, inženýr bude komunikace jiná, než s povoláním bez vzdělání či nižším vzděláním. Dobrovolník musí rozpoznat jak komunikovat s klientem, zda je na úrovni dobrého kognitivního chování. Jakou má nemoc, která pacienta postihla. Zájmy, sociální status klienta. Jde o zmapování bio-psycho-sociálního stavu klienta., aby dobrovolník porozuměl klientovi. Tomuto přístupu jde o udržování, povzbuzování a posilování zdraví.

7.2 Otázky

(pohlaví, věk)

- 1) Jak jste zde dlouho?
- 2) Co Vás sem přivedlo?
- 3) Jak se zde cítíte?
- 4) Účastníte se v zařízení některých pořádaných aktivit, kroužků?
- 5) Máte nějaké děti a vnoučata?
- 6) Chodí za Vámi někdo na návštěvu?
- 7) Cítíte se často sám/a?
- 8) Jsou pro Vás důležití dobrovolníci působící v zařízení?
- 9) V čem pro Vás mají tito dobrovolníci význam?

7.3 Vyhodnocení rozhovorů

Jak jsem již uvedla, uskutečnila jsem třicet rozhovorů.

První otázkou jsem zjišťovala, jak dlouho jsou senioři v ústavní péči. Mluvila jsem s mužem, který pobýval v zařízení teprve tři měsíce, ale například i s dámou, která byla již rok v zařízení.

Druhou otázkou jsem pátrala po důvodech, proč jsou senioři v ústavní péči, co jsem přivedlo. Nejčastěji to byly případy mrtvice a následné ochrnutí, trombóza, diabetes, ale i běžné úrazy, jako zlomené končetiny.

Ve třetí otázce jsem se ptala, jak se v instituci člověk cítí, třetina z dotázaných mi odpověděla, že jsou relativně spokojeni v zařízení.

Čtvrtá otázka směřovala k účasti na pořádaných kroužcích aktivitách v zařízení. Více než polovina seniorů mi potvrdila svou účast na některých z organizovaných aktivit, často aktivit, na nichž se významně podílejí dobrovolníci svou pomocí či přímo vedením kroužku.

Pátá otázka byla zaměřena na to, zda senioři mají děti, vnoučata a přátele. Dvacet pět respondentů skutečně děti, vnoučata měli, ale přátel již méně. Skoro polovina neměla přátele, protože většinou se přátelili se svými vrstevníky, kteří vzhledem ke svému vyššímu věku už zemřeli.

Na šestou otázku o chození návštěv za starými lidmi jsem kladla zvlášť velký důraz. Téměř polovina z nich mi vskutku potvrdila, že za nimi nikdo na návštěvu nechodí. Někteří mi sice potvrdili, že je někdo navštěvuje (hlavně z rodiny), ale nebylo tomu tak, nebo příbuzní seniory navštěvovali pouze sporadicky (jednou za půl roku apod.). Domnívám se, že sami senioři si zdůvodňují nenavštěvování, omlouvají své příbuzné. Častým důvodem je množství práce či velká vzdálenost od bydliště. Snaží se namluvit i sami sobě, že o ně má rodina zájem, i když tomu tak třeba není, což je zcela pochopitelné, jde o jednu z obranných reakcí.

Sedmá otázka zjišťující, zda se senioři cítí často sami, zároveň i potvrdila menší počet návštěv, než jak se původně zdálo na základě předchozí otázky. Většina ze seniorů mi přiznala časté pocity samoty. Odpovědi na tuto otázku mi také potvrdily můj názor, že skutečně sociální izolace je velkým problémem starých lidí.

Osmá otázka byla jedna z mých stěžejních otázek, ptala jsem se, jestli jsou pro seniory důležití dobrovolníci působící v zařízení. Jen jeden z nich mi odpověděl záporně, jinak pro všechny ostatní skutečně dobrovolníci měli velký význam, a to především v boji

proti samotě, v pomáhání na kroužcích či jejich vedení, v povídání si, předčítání, asistenci apod.

Na tento význam dobrovolníků jsem se ptala v poslední otázce. Potvrdili moji hypotézu, že působení dobrovolníků řeší izolaci seniorů v ústavní péči.

Při rozhovorech jsem se seznámila se seniory odlišných, názorů, povah, zkušeností, zážitků, životní historie, vzdělání atd. Každý z nich pro mě byl jedinečným a velkým zdrojem zkušeností a informací potřebných k práci. Ačkoli byli zcela odlišní, jedna věc je viditelně spojovala, a to obavy ze samoty, strach z nepříjemných prožitků sociální izolace. Bohužel velká část z dotázaných touto sociální izolaci již strádalo.

Závěr

Práce na téma „Dobrovolnické aktivity v Centru následné péče FN Motol " je složena ze dvou vzájemně se doplňujících částí – části teoretické a empirické. V prvních kapitolách se práce zabývá sblížením s pojmy jako dobrovolnictví, dobrovolník, jejich povinnosti a práva. Hlavní část obsahuje popis aktivit v Centru následné péče ve fakultní nemocnici Motol, jako je výtvarná dílna, tance v sedě, ale i individuální docházení dobrovolníků. Mimo jiné je zde uveden i popis struktury organizace CNP FN Motol.

V empirické části práce se zaměřuji na význam dobrovolníků pro klienty v CNP, kteří se účastní aktivit, při kterých pomáhají, či je sami organizují, a na individuální pomoc seniorům, kde má dobrovolník roli společníka. Využívám především metody standardizovaného přímého rozhovoru, který jsem realizovala se třiceti geronty z oddělení Centra následné péče.

Starým lidem nestačí jen hmotné zabezpečení a dokonalá péče o zdraví, ale co potřebují především, je náklonnost druhých lidí, nechtějí být vyřazováni na okraj společnosti a zbytek svého života dožít v izolaci, tíživé samotě, která negativně ovlivňuje jejich psychický i fyzický stav a celkově způsobuje zhoršení kvality života.

Jsem toho názoru, že společnost by měla začít věnovat větší pozornost i této problematice a vhodně, účinně ji řešit. Já navrhuji řešení sociální izolace seniorů pomocí dobrovolnických aktivit, nejen v centru následné péče, ale i v domácím prostředí. Dobrovolnická práce by měla být více využívána v sociálních službách. Doporučuji, aby bylo intenzivněji propagováno dobrovolnictví, získáváno více lidí, kteří by nezištně, bez nároku na finanční odměnu pomáhali seniorům, aby se vytvořilo více dobrovolnických programů zaměřených na tuto problematiku.

Seznam použité literatury

- MALÍKOVÁ, E. *Péče o seniory v pobytových sociálních zařízeních*. 1. vydání, Praha 2011, ISBN 978-80-247-3148-3
- VENGLÁŘOVÁ, M. *Problematické situace v péči o seniory*, 1.vydání, Praha 2007, ISBN 978-80-247-2170-5
- KLEVETOVÁ, D., DLABALOVÁ, I. *Motivační prvky při práci se seniory*. 1.vydání, Praha 2008, ISBN 978-80-247-2169-9
- TOŠNER, J.; SOZÁNSKÁ, O. *Dobrovolnicích a metodika práce s nimi v organizacích*. Praha : Portál, 2002
- ŘÍČAN, P. *Cesta životem*. Praha : Panorama, 1990.
- PICHAUD, C.; THAREAUOVÁ, I. *Soužití se staršími lidmi*. Praha: portál, 1998
- MATOUŠEK, O. a kol. *Metody a řízení sociální práce*. 3. vydání, Praha :Portál, 2013 ISBN 978-80-262-0213-4
- FRÍČ, P. a kol.: *Dárcovství a dobrovolnictví v České republice*, NROS, AGNES 2001.
- FRÍČ, P. : POSPÍŠILOVÁ T. a kol.: *Vzorce a hodnoty dobrovolnictví v české společnosti na začátku 21. století*, HESTIA, AGNES, Praha 2010.
- NĚMEC, Jan: *Právní úprava dobrovolnictví ve vybraných zemích Evropské Unie*. Parlamentní institut březen 2007.
- JANÍČKOVÁ, Renata a Vladimíra ZMEŠKALOVÁ. *Metodika práce s dobrovolníky*. Vyd. 1. Praha: ISBN 978-80-87455-07-4.
- KOPŘIVA, Karel. *Lidský vztah jako součást profese*. Vyd. 4. Praha: Portál, 1997, 147 s. ISBN 80-7178-429-X.

Internetové zdroje

- Dobrovolnik.cz: Historie dobrovolnictví. In [online]. [cit. 2012-11-07]. Dostupné z: <http://www.dobrovolnik.cz/clanky/historie-dobrovolnictvi/>.
- Dobrovolnik.cz: Všeobecná deklarace o dobrovolnictví. In [online]. [cit. 2012-10-29]. Dostupné z: <http://www.dobrovolnik.cz/oblasti-dobrovolnictvi/vseobecna-deklarace-odobrovolnictvi/>.
- Hest.cz: Adresář Asociace Pět P v ČR - říjen 2010. In [online]. [cit. 2012-11-30]. Dostupné z: <http://www.hest.cz/dobrovolnicke-programy/pet-pe/asociace-programu-pet-p-v-cr/>.
- Hostcz.org: O nás. In [online]. [cit. 2012-12-03]. Dostupné z: <http://www.hostcz.org/o-nas>.
- TOŠNER. Dobrovolnik.cz. HESTIA, o. s. 1993-2011. In [online]. [cit. 2012-03-20] <http://www.dobrovolnik.cz/res/data/003/000566.doc>.

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Dohoda o dobrovolnické činnosti v rámci programu Dobrovolníci v nemocnicích (DC FN Motol)

Příloha č. 2 – Mlčenlivost dobrovolníka

Příloha č. 3 – Kodex dobrovolníka

Příloha č. 4 – Registrační karta dobrovolníka (DC FN Motol)

Příloha č. 5 – Propagační letáky dobrovolnického programu ve FN Motol

Příloha č. 6 - Fotodokumentace

Příloha č. 7 - Rozhovory s klienty

Příloha č. 8 – Vliv bio-psycho-sociální, kontakt s lidmi v nemocnici

1) Dohoda o dobrovolnické činnosti ve Fakultní nemocnici v Motole

Fakultní nemocnice v Motole

se sídlem V Úvalu 84, 150 06 Praha 5

zastoupená na základě pověření koordinátorkami dobrovolníků: Mgr. Veronika

Hejduková

Bc. Jana Hurdová DiS.

(dále jen FNM)

a

Jméno a příjmení: .....

Rodné číslo: .....

Adresa bydliště a telefon: .....

Kontaktní adresa a telefon: .....

(dále jen „dobrovolník“)

čl. I

Vymezení dobrovolnického programu:

- 1) Posláním dobrovolníka je přispět ke zlepšení psychosociálních podmínek pacientů nemocnic. Dobrovolníci mohou prostřednictvím nejrůznějších typů aktivit ulehčit pacientům jejich pobyt v nemocnici.
- 2) Program probíhá ve Fakultní nemocnici v Motole.

čl. II

Fakultní nemocnice v Motole se prostřednictvím pověřeného koordinátora zavazuje:

- 1) zajišťovat dobrovolníkovi optimální podmínky pro jeho činnost,
- 2) seznámit dobrovolníka s právy a povinnostmi, které z výkonu dobrovolnické činnosti, vyplývají, včetně seznámení dobrovolníka s možnými riziky spojenými s jeho činností, zejména s ohledem na prostředí zdravotnického zařízení,
- 3) zprostředkovat dobrovolníkovi kontakt s příslušným pracovištěm a jeho kontaktní osobou,
- 4) zajistit dobrovolníkovi potřebný výcvik, pravidelné supervize a možnost individuálních konzultací,
- 5) zajistit dobrovolníkovi dostatečné označení (jmenovka a jednotné oblečení)
- 6) poskytnout dobrovolníkovi potřebné pomůcky a vybavení nutné k výkonu jeho dobrovolnické činnosti

čl. III

Ustanovení týkající se dobrovolníka:

- 1) Dobrovolník se zavazuje se zúčastnit úvodního výcviku a poté se zapojit do dobrovolné činnosti v rozsahu průměrně 1x týdně 2 – 3 hodiny.
- 2) Náplň činnosti výše jmenovaného dobrovolníka je .....
- 3) Dobrovolník bere na vědomí, že dobrovolnou činnost vykonává bez nároku na finanční odměnu a že v průběhu dobrovolné činnosti nemá nárok na ubytování a stravování.
- 4) Dobrovolník má nárok na úhradu nákladů vzniklých v souvislosti s výkonem jeho dobrovolné činnosti a na potřebné pomůcky pouze tehdy, pokud jejich vynaložení předem oznámí a pokud jejich úhradu odsouhlasí koordinátor.
- 5) Dobrovolník je pojištěn pro případ odpovědnosti za škodu na majetku a na zdraví pacienta způsobenou v souvislosti s výkonem pravidelné dobrovolnické činnosti.
- 6) Dobrovolník souhlasí s tím, že jím poskytnuté osobní údaje budou použity pouze pro vnitřní potřebu programu, zejména k evidenčním a statistickým účelům, pro sjednání pojištění dobrovolníka a k informování pracoviště, které si dobrovolník zvolí pro svou činnost.
- 7) Dobrovolník souhlasí s použitím fotografií z dobrovolnických programů a akcí v souvislosti s prezentací dobrovolnického programu.
- 8) Dobrovolník souhlasí, aby po jeho zaškolení na příslušné oddělení byl pověřen doprovodem nového zájemce o dobrovolnictví na návštěvu oddělení a koordinátor pouze za tímto účelem předal novému zájemci jeho kontakt.
- 9) Dobrovolník je povinen účastnit se supervizních setkání v dohodnutém rozsahu a formě tj. alespoň 1x za 6měsíců pravidelné činnosti. Dobrovolník má možnost sjednat si prostřednictvím koordinátora dobrovolníků individuální supervizi.
- 10) Dobrovolník je povinen se ze supervizního nebo evaluačního setkání omluvit, pokud se na něj nemůže dostavit.
- 11) Dobrovolník bere na vědomí zásady mlčenlivosti, které jsou nedílnou součástí této smlouvy jako příloha č. 1.
12. Dobrovolník byl poučen o svých právech a povinnostech v rámci výkonu dobrovolné činnosti, což stvrzuje svým podpisem Mlčenlivosti a Kodexu dobrovolníka.

13) Dobrovolník se zavazuje používat při výkonu dobrovolnické činnosti ve FN Motol označení

určené dobrovolníkům (tj. jmenovka a jednotné oblečení).

14) Dobrovolník bere na vědomí, že veškeré aktivity na území FN Motol pro jiné subjekty (např.

komerční subjekty, neziskové organizace, náboženská společenství, školní aktivity) vykonává pouze s vědomím a souhlasem pověřeného koordinátora.

15) Dobrovolník má možnost uložit cenné věci vnesené do objektu FN Motol na místo určené personálem konkrétního oddělení. Za škodu způsobenou na cenných věcech, které nebyly uloženy na takto určeném místě, FN Motol neodpovídá.

16) Dobrovolník se zavazuje neprodleně oznámit změnu svých kontaktních adres a telefonů.

17) Dobrovolník bere na vědomí, že předčasné ukončení dobrovolné činnosti z jiných než zřetele

hodných důvodů, může být důvodem vrácení poměrné části vynaložených nákladů na jeho přípravu.

18) Dobrovolnické centrum FN Motol zastoupené koordinátorem si vyhrazuje možnost ukončit

spolupráci s dobrovolníkem v případě, že nesplnil některou z výše uvedených povinností.

čl. IV

Závěrečná ustanovení:

1) Tato dohoda se uzavírá na základě zákona o dobrovolnické službě s ohledem na ustanovení občanského zákoníku.

2) Tato dohoda je vyhotovována ve dvou exemplářích, každá ze smluvních stran obdrží jedno vyhotovení.

3) Dohoda se uzavírá na dobu určitou **do 30.6.** ....., s možností prodloužení po vzájemné dohodě.

4) Platnost dohody zaniká buď uplynutím doby, dále dohodou nebo výpovědí jedné ze smluvních stran. Výpovědní doba je 14 dní. Výpověď a dohoda může být písemná nebo ústní.

V Praze dne .....

.....

podpis koordinátora podpis dobrovolníka

2) MLČENLIVOST

V rámci dobrovolnického programu ve Fakultní nemocnici v Motole

Dobrovolník ..... **Rodné číslo .....**

Se zavazuje:

1) Zachovávat úplnou mlčenlivost o všech informacích, se kterými přijde během své dobrovolnické činnosti do styku. Jde především o tyto informace:

- všechny informace týkající se klientů (jejich osobních údajů, zdravotního stavu, majetkových poměrů apod.),
- informace získané ze supervizních a evaluačních setkání, především skutečnosti týkající se druhých dobrovolníků,
- informace týkající se svěřených dokumentů a právních dokumentů,
- informace o účasti dalších dobrovolníků,
- informace o spolupracujících organizacích apod.

2) Neposkytovat sdělovacím prostředkům žádné informace o dobrovolnickém programu bez dohody s koordinátorem, s výjimkou obecných informací o jeho cílech. V případě zájmu médií odkázat na koordinátora.

3) Neposkytovat sdělovacím prostředkům žádné informace o organizaci, ve které bude vykonávat dobrovolnou činnost, bez dohody s kontaktní osobou v této organizaci, s výjimkou obecných informací o cílech organizace. V případě zájmu médií odkázat na pověřenou osobu organizace.

4) Chránit veškerou dokumentaci před zneužitím.

Bere na vědomí:

1) Že je touto mlčenlivostí vázán vůči všem dalším organizacím a osobám. Výjimku tvoří situace, kdy je každému občanu uložena ze zákona oznamovací povinnost. V takovém případě je doporučena konzultace s koordinátorem.

2) Že mlčenlivost nezaniká ukončením účasti dobrovolníka v dobrovolnickém programu, ani ukončením dobrovolnického programu.

3) Že pouze koordinátor či supervizor může rozhodnout o tom, která z informací může být uvolněna a komu poskytnuta. (Při použití informací je třeba dbát zvýšené ochrany klientů – používat pouze statistické údaje, bez osobních dat, změna pohlaví atd.).

4) Že porušení výše uvedených zásad může být důvodem k ukončení účasti

3) Kodex dobrovolníka

Posláním dobrovolnického programu v nemocnicích je přispět ke zlepšení psychosociálních podmínek pacientů především na lůžkových odděleních nemocnic.

Dobrovolník věnuje nezištně část svého volného času ve prospěch druhých.

Dobrovolník v nemocnici může pacientům pomoci vyplnit dlouhý čas jejich léčby, má možnost pro ně připravit řadu aktivit, které pacientům ulehčí jejich pobyt.

Dobrovolník se zavazuje:

- respektovat při plánování konkrétní činnosti zdravotní a psychický stav klienta, jehož zájem stojí vždy na prvním místě
- dodržovat náplň a časový rozsah své dobrovolnické činnosti specifikované ve smlouvě o dobrovolnické činnosti
- dodržovat zásady práce na jednotlivých pracovištích
- dodržovat zásadu mlčenlivosti
- zúčastňovat se skupinových supervizních setkání alespoň 1x za 6 měsíců a udržovat úzkou spolupráci s kontaktní osobou na daném místě výkonu dobrovolnické služby a s koordinátorem dobrovolníků
- zúčastnit se individuální supervize, pokud toto považuje koordinátor či kontaktní osoba za nezbytné
- ohlásit a konzultovat změny ve své činnosti (náplň činnosti, doba a intenzita docházení) na oddělení s koordinátorem dobrovolníků a ohlásit změny svých údajů (zejm. kontaktů)
- Dobrovolník v žádném případě nezastupuje zdravotnický personál. Nemá přístup ke zdravotním záznamům klienta, nemá právo podávat informace ohledně zdravotního stavu klienta. Toto ustanovení se týká rovněž práce ošetrovatelského a pomocného personálu (krmení a hygiena pacientů, manipulace s pacientem, manipulace s léky, se zdravotnickým materiálem, převlékání postelí, úklid, apod).
- Dobrovolník svým podpisem stvrzuje, že netrpí žádnou přenosnou chorobou, akutním projevem psychické poruchy a celkově jeho zdravotní stav není v rozporu s vykonáváním dobrovolnické činnosti ve zdravotnickém zařízení.
- Dobrovolník si je vědom, že porušení některého z bodů této dohody může být důvodem k jeho uvolnění z programu.

Dobrovolník má právo:

- být řádně vyškolen a vybrán pro činnost, při níž by nejlépe mohl uplatnit své znalosti a zkušenosti ve prospěch klienta a v níž by našel sám dostatečné uspokojení
- na speciální vyškolení s ohledem na místo, na němž bude působit
- obracet se kdykoli s dotazy a problémy na kontaktní osobu a na koordinátora dobrovolníků
- požádat v odůvodněných případech o individuální supervizi
- požádat koordinátora dobrovolníků o změnu místa činnosti, pokud mu nebude v odůvodněných případech vyhovovat

---

datum podpis dobrovolníka

4) Registrační karta dobrovolníka

Jméno a příjmení:	Datum narození:	
Adresa:	Rod. číslo:	
Telefon:	Email	
Kontaktní adresa:		
Povolání:		
Adresa zaměstnavatele (školy):		
Vzdělání (nejvyšší ukončené):		

Proč chcete vykonávat dobrovolnickou činnost?

Jak jste se o dobrovolnicích ve FN Motol dozvěděl/a ?			
Od přátel		Z Letáku	
Z přednášky		Z jiných zdrojů	
Z médií			

Svým podpisem souhlasím s možností ověření uvedených údajů.

Datum:

Podpis

Milé děti a rodiče, chceme vás pozvat na

KONCERT

**zazpívá gymnaziální pěvecký sbor Fasol
Misol pod uměleckým vedením Mgr. Evy
Girethové**

DNE: 5. 5. 2014

KDY: v 15h

KDE: v 8. patře DFN

Na setkání s vámi se těší naši dobrovolníci!

A zpěváci Fasol Misol z Gymnázia

Jaroslava Heyrovského.

www.dcmotol.c

Vážené dámy a pánové,

soubor z ČSOB pro Vás připravil

DESKOVÉ

HRY

KDY: čtvrtek 23.10.2014 v 15h

KDE: 5.patro CNP

Srdečně Vás zveme!

Na setkání se těší naši dobrovolníci!

6) Fotodokumentace

7) Rozhovory s klienty

Paní Marie, 85 let

Paní Marie je odkázaná na invalidní vozík. Paní Marii velice dobře znám, jelikož byla na LDN přes rok, kvůli mrtvici, poté odešla domů, natož se za necelé tři měsíce vrátila kvůli pádu a následné zlomenině krčku. Pověděla jsem jí vše, co jsem uvedla v úvodu praktické části (mé jméno, na co rozhovor potřebuji, že všechny údaje jinde než v bakalářské práci nepoužiji aj.). Poté jsme si domluvily termín rozhovoru.

1) Jak jste zde dlouho?

„ No, byla jsem tu přes rok, pak jsem se vrátila domů, no ale po mém nešťastném pádu jsem tu opět. A je to již třetí měsíc. ”

2) Co Vás sem přivedlo?

„ Upadla jsem a zlomila jsem si krček. ”

3) Jak se zde cítíte?

„ To víte, doma je doma. Ale díky tomu , že jsme tu byla takovou dobu, už tu znám spoustu sestřiček . A i Vás dobrovolníky, a Janičku jak to vše hezky připravuje, Jen ty ženský na pokoji jsou protivný. ”

4) Účastníte se v zařízení některých pořádaných aktivit, kroužků?

„ Ano , snažím se chodit na vše co se dá. Alespoň mám nějakou výplň dne, že jo ? Zpívání, cvičení, potom děláme všelijaký kuřátka, tulipány, malujeme a to, no, co ještě.... no cvičení a zpívání. "

5) Máte nějaké děti a vnoučata?

„ Mám vnuka, pravnuka a jednu dceru . "

6) Chodí za Vámi někdo na návštěvu ?

„ Ano, skoro všichni mí příbuzní . "

7)Cítíte se často sami ?

„ No to víte, touha po domově je. Ale co můžu dělat? Když nemůžu chodit... "

8) Jsou pro Vás důležití dobrovolníci působící v zařízení?

„ Ano , ano , ano .... Jsem moc ráda, že zde pracují. Jsou velmi příjemní, hodní a zábavní, cítím se s nimi báječně. "

9) V čem pro Vás tito dobrovolníci mají význam?

„ Člověk se tak nějak cítí lepší, no , pomáhají mi hlavně v chození. A povídají si se mnou , jakoby o mě měli zájem . "

Paní Anička, 79

S paní Aničkou, jsem se již několikrát setkala při výtvarných dílnách. Měla úraz, jehož následkem nemůže chodit, a proto používá invalidní vozík. Několikrát jsem s ní krátce mluvila. S mou nabídkou rozhovoru ihned souhlasila. Paní Anička na mě působila velmi vyrovnaně , byla vstřícná a komunikativní.

1.Jak jste zde dlouho ?

„ Přibližně dva roky . "

2.Co Vás sem přivedlo ?

„ No, upadla jsem a zlomila jsem si obratel . "

3. Jak se zde cítíte?

„ Je mi tady moc dobře , jsem tu spokojená . Jsou tady moc hodný . ”

4. Účastníte se v zařízení některých pořádaných aktivit, kroužků ?

„ Ano , chodím na zpívání v pondělí, v úterý máme ob týden výtvarný kroužek, ve středu chodím zase cvičit , no takový různý. ”

5. Máte nějaké děti a vnoučata?

„ Ne, jsem sama celý život. ”

6. Chodí za Vámi někdo na návštěvu ?

„ Sestru mám daleko, až na Šumavě...takže... vlastně ne... ”

7. Cítíte se často sama?

„ No tak někdy tak jako jo , že je smutno, že se taky stýská , když se vidí taková ta příroda , teď je celá zelená a lidi všude chodí, nebo mívám takové sny, každou noc někde chodím , člověk je z toho smutnej . ”

8. Jsou pro Vás důležité dobrovolníci působící v zařízení?

„ Ano, jsou hodní, že nám pomáhají a obveselují nás. I přes to , že jsme pro ně zcela cizí. To se jen tak nevidí.. a ještě zadarmo to dělají ?!! ”

9. V čem pro Vás tito dobrovolníci mají význam?

„ Třeba nám vždycky pomohou do výtahu , něčím nás potěší , něco nám vyprávějí a tak dále. ”

Pan Josef, 65

Pan Josef patří mezi pacienty, kteří přišli s vážným onemocněním a skončili jako imobilní. Je to však velmi optimistický muž s chutí žít.

1) Jak jste zde dlouho?

„ Joo děvenko, to už je dobrejch noo ani ti nevím .. přes rok určitě.. “

2) Co Vás sem přivedlo?

„Nedal jsem na radu doktorů..nechtěl jsem se omezovat.To víš, doktoři ti vše zakážou a abys byla jen na práškách..a to já nedodržel.. a tak jsem tady a bez nohy, ale živ.“

3) Jak se zde cítíte?

„Líp jak doma. Mám tu i přátele ....“

4) Účastníte se v zařízení některých pořádaných aktivit,kroužků?

„Myslíš takový ty sleziny bab jak zpívají , kreslí a tak ? Jo, tam jsem chodíval, teď bohužel už nemůžu..Ale šel bych hned někam, jen pryč na chvíli z pokoje...“

5) Máte nějaké děti a vnoučata?

„Nemám..“

6) Chodí za Vámi někdo na návštěvu?

„ Ne.“

7) Cítíte se často sám/a?

„ Doma ano , tady ne.“

8) Jsou pro Vás důležití dobrovolníci působící v zařízení?

„ Rozhodně ano! Bez nich by to tu bylo smutný...Mám z nich pocit, že jim nejsme lhostejní, a že je, my jako taková stařešina, ještě zajímáme....“

9) V čem pro Vás mají tito dobrovolníci význam?

„ Význam? No zlepšují mi náladu, necítím se tu sám, mám si s kým popovídat a vždy se těším na jejich návštěvu a program, teď tedy jen návštěvu, když jsem připoután na lůžko...“

Lád'a, 86

Klient s amputací nohou následkem trombózy. Nekomunikativní a velice náladový.

1) Jak jste zde dlouho?

„ Asi měsíc.“

2) Co Vás sem přivedlo?

„ Měl jsem problémy s ucpáváním žil, až jsem skončil takhle, jak mrzák “

3) Jak se zde cítíte?

„Jako v nemocnici.“

4) Účastníte se v zařízení některých pořádaných aktivit,kroužků?

„Jendou jsem tam byl, ale nejsem na to.“

5) Máte nějaké děti a vnoučata?

„ Ano dvě dcery a syna. A pět vnuček, To se povedlo , že? Chtěl jsem strašně vnuky,ale ..... “

6) Chodí za Vámi někdo na návštěvu?

„ No jo snaží se, ale to víte, mají moc práce všichni. “

7) Cítíte se často sám/a?

„ Ani ne, jsem zvyklý žít sám “

8) Jsou pro Vás důležití dobrovolníci působící v zařízení?

„Moc to nevnímám, ale hodně se o tom tady povídá...“

9) V čem pro Vás mají tito dobrovolníci význam?

„Jak jsem řekl, pro mě nic extra, ale věřím, že pro ostatní určitě ano.“

Paní Boženka, 75

Tuto pacientku jsem viděla pouze jednou. Prodělala několikrát infarkt. Poslední srdeční příhoda byla však silnější a rizikovější.

1) Jak jste zde dlouho?

„ Moc ne naštěstí. Asi dva týdny. “

2) Co Vás sem přivedlo?

„Několikrát jsem prodělala infarkt, již jako mladá .. no a ten poslední byl již na hraně...“

3) Jak se zde cítíte?

„Doma je doma, co si budeme povídat....“

4) Účastníte se v zařízení některých pořádaných aktivit, kroužků?

„Byla jsem zatím jen na jedné, ze zdravotních důvodů, jsme moc nemohla, ale líbilo se mi to moc.“

5) Máte nějaké děti a vnoučata?

„Ano, několik.“

6) Chodí za Vámi někdo na návštěvu?

„Nemají moc času, ale snaží se.“

7) Cítíte se často sám/a?

„Žiju sama, manžela již nemám, je to smutný, ale stále mám děti a vnoučata.“

8) Jsou pro Vás důležití dobrovolníci působící v zařízení?

„Zatím jsem se s dobrovolníky potkala jen jednou, ale působili na mne velmi pozitivně a mile Rozhodně budu ráda s nimi chodit na nějaké ty programy.“

9) V čem pro Vás mají tito dobrovolníci význam?

„Přivedou mě na jiné myšlenky, rozptýlí mě, pobaví.....“

Paní Jana, 94

Tato klientka je tu přes půl roku, je pravidelná návštěvnice všech kroužků. Trpí těžkými bolestmi kloubů a svalů.

1) Jak jste zde dlouho?

„Noo, to už je dlouho, ani ti nevím přesně něco kolem půl roku...“

2) Co Vás sem přivedlo?

„ *Strašné bolesti, to se nedá ani kolikrát vydržet. Ani doktoři pořádně neví co s tím...* “

3) Jak se zde cítíte?

„ *Moc hezky, jsou tu na mě hodní.* “

4) Účastníte se v zařízení některých pořádaných aktivit, kroužků?

„ *Ale samozřejmě, jsme velice ráda, že něco takového tu je. Nejraději mám zpívání, a pak když sem chodí pejsci , jsou roztomilí víte .* “

5) Máte nějaké děti a vnoučata?

„ *Bohužel nemám, Nemohla jsem. Jsem sama . Manžel mi letos zemřel.* “

6) Chodí za Vámi někdo na návštěvu?

„ *Nikdo. Rodinu nemám a přátelé již také ne.* “

7) Cítíte se často sám/a?

„ *A jak. Ale co nám zbývá v našem věku. Vždyť já již tady přesluhuju. Všichni jsou už mrtví.* “

8) Jsou pro Vás důležití dobrovolníci působící v zařízení?

„ *To si ani neumíte představit jak. Jsou to takoví místní andělé. Dobrovolně se nám tu věnují. Zadarmo?! Je to krásný a potřebný* “

9) V čem pro Vás mají tito dobrovolníci význam?

„ *V čem? V tom, že se nám věnují. Personál se nám nemůže takto věnovat, je nás tu moc. A od toho jsou tu právě dobrovolníci. Kterým záleží na tom , co budeme dělat , jak se máme a chtějí si s námi povídat.* “

Paní Marcela, 60

Velice komunikativní, milá pani. Je to bývalá profesorka, což lze poznat i při rozhovoru na stylu její mluvy. Na oddělení CNP je kvůli mrtvici a následnému ochrnutí pravá ruky.

1) Jak jste zde dlouho ?

„ Pro někoho to může být chvíle, ale mě to přijde již dlouho. Necelé dva měsíce to bude. “

2) Co Vás sem přivedlo?

„ Prodělala jsem mrtvici. Nechalo to však své následky. Ochrnutí mé pravé ruky, vidíte? Nemohu s ní hýbat. “

3) Jak se zde cítíte?

„ Musím uznat, že jsem se obávala pobytu v nemocnici, ale jsem mile překvapena, je to tu lepší než jsem předpokládala. Především díky velmi ochotnému personálu a také ty kroužky jsou bezvadné. Nepřipadám si tak zaostale, navíc si zde procvičuji i mozek, přijdu mezi lidi, kde si s nimi mohu pohovořit. Musím říci, že je tu moc příjemně. “

4) Účastníte se v zařízení některých pořádaných aktivit, kroužků?

„ Ano , snažím se chodit na všechny, abych procvičila jak mozek tak i tělo. Například chodím na výtvarné dílny. Považuji to v rámci léčby, jelikož zde procvičuji motoriku, pomáhá to k rehabilitaci mé ruky. A ti dobrovolníci jsou vždy tak milí, mám radost , že si s někým můžu normálně popovídat. “

5) Máte nějaké děti a vnoučata?

„ Ale samozřejmě a několik! Dva syny a dvě dcery. A spousty vnoučat . Mám takovou rozrostlou rodinu a jsem za to velice ráda. “

6) Chodí za Vámi někdo na návštěvu ?

„ Snaží se mě každý den někdo navštívit, ale chápu , že ne vždy to lze. Mají své povinnosti. Největší radost mi dělají však vnoučata . “

7) Cítíte se často sami ?

„ Mmmm ... Bude to asi divné, ale ani ne. Mám stále kolem sebe někoho, nebo mi volají na mobil. ... “

8) Jsou pro Vás důležití dobrovolníci působící v zařízení?

„ Samozřejmě! A jak! Jsou to místní andělé. Neumíte si představit , jak mi vždy rozsvítí den, zlepši náladu, jak moc se vždy na jejich aktivitu a návštěvu těším. “

9) V čem pro Vás tito dobrovolníci mají význam?

„ V čem? Ve všem. Především psychicky mi zde pomáhají . Mám lepší náladu s nimi, veselejší, jako doma si s nimi připadám.... “

Paní Dagmar, 93

Tato klientka trpí lehkou demencí, Parkinsonovou nemocí a má zlomenou klíční kost. Rozhovor s touto pacientkou byl těžší, ale zajímavý. Musela jsem otázky častěji opakovat, a usměrňovat rozhovor k otázkám. Paní Dagmar byla velmi příjemná.

1) Jak jste zde dlouho ?

„ Já Vám ani nevím, asi tak tři měsíce? (Pozn. Klientka je zde přes rok) “

2) Co Vás sem přivedlo?

„ Zakopla jsme o Roxie (pes klientky, kokršpaněl) , a strašně mě bolela ruka, asi ji mám zlomenou u ramene, ta , klíční kost víte .. “

3) Jak se zde cítíte?

„ Ale jo, jde to . Jen jak je teď hezky, tak mi chybí zahrada. Mám doma spousty práce. A manžel je doma sám, není na to zvyklý. “

4) Účastníte se v zařízení některých pořádaných aktivit, kroužků?

„ Ano. Mám ráda trénování paměti, i když mi to moc nejde, ale ta slečna sestřička (Pozn. Jedna z dobrovolnic) , je na mě moc hodná pomůže mi vždy, mám pak radost když něco uhádu. A nebo výtvarná dílna, vždy mě bavilo kreslit a něco vytvářet, ale s tou mojí špatnou rukou to jde špatně.. “

5) Máte nějaké děti a vnoučata?

„ Mám jednoho syna, ale vnoučat se mi nepoštěstilo. “

6) Chodí za Vámi někdo na návštěvu ?

„ Ano, syn občas zajde, ale nemá moc času, má hodně práce. A manžel za mnou chodí ob den, myslím, že je beze mě doma mimo.”

7)Cítíte se často sami ?

„Docela ano, je to smutný , na starý kolena ..... skončit v nemocnici..navíc na pokoji mám všechny těžce nemocný Chrchí tak divně, a nehýbou se.Je to strašný pocit. “

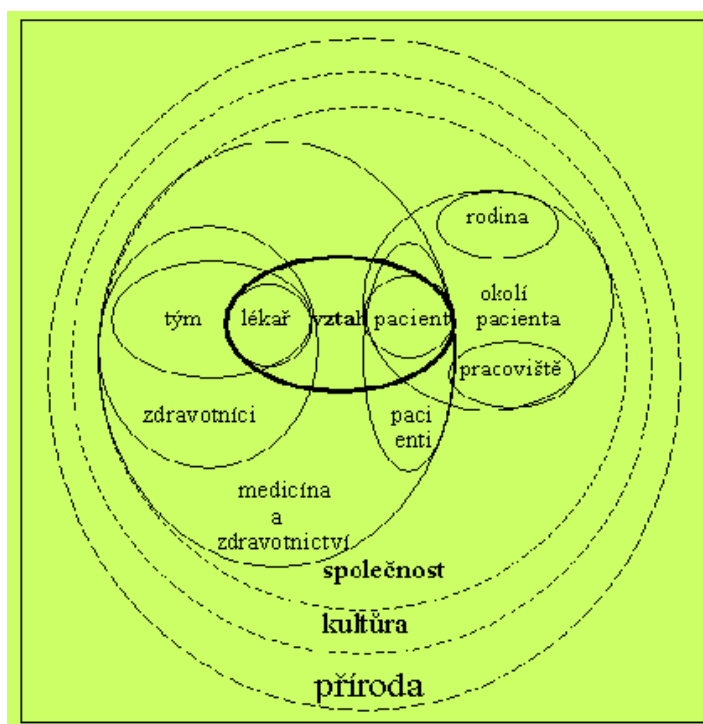
8) Jsou pro Vás důležití dobrovolníci působící v zařízení?

„ Jsou. Těším se, že vypadnu z pokoje, a přijdu mezi ostatní lidi, je s nimi zábava. “

9) V čem pro Vás tito dobrovolníci mají význam?

„ Necítím se tu tak sama. Hezky si se mnou povídají, věnují se mi, vyslechnou. No je to záslužná práce, to Vám povím. “

8) Biopsychosociální prostředí klienta

9) Kontakt pacienta s okolím na oddělení

